

GOVOR PREDSEDNIKA SAVJETA ALEKSANDRA TOLNAUERA NA SVEČANOSTI
OBILJEŽAVANJA 30.GODIŠNJICE OSNIVANJA I DJELOVANJA NACIONALNE
ZAJEDNICE CRNOGORACA HRVATSKE 21.12.2021.

Poštovani gospodine predsjedniče Milanović,
Poštovani gospodine predsjedniče Đukanović,
Poštovani predsjedniče Nacionalne zajednice Crnogoraca Ivezić,
Poštovane Crnogorke i Crnogorci,
Poštovani i ugledni, časni i vjerni prijatelji Crne Gore, dame i gospodo,

Poštovani, čini mi veliku čast, ugodnu dužnost i veliko zadovoljstvo pozdraviti vas u ime Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske, kao i u svoje osobno ime povodom obilježavanja 30. godišnjice osnivanja i djelovanja Nacionalne zajednice Crnogoraca Hrvatske.

Obilježavanje godišnjica zasigurno su uvijek prigode u kojima se treba osvrnuti i istaknuti veliki broj događanja, ali preskačući i ispuštajući mnogo toga, oslobođen puke kurtoazije koja zna biti često sadržaj ovakvih obraćanja, dopustite mi da vas vratim i podsjetim na vrijeme osnivanja Nacionalne zajednice Crnogoraca u Hrvatskoj, u vrijeme kada smo svi u ovoj zemlji živjeli od danas do jučer i kad je trebalo skupiti mnogo odlučnosti i hrabrosti putem manjinskog nevladinog civilnog društva početi djelovati konstruktivno u cilju sprečavanja rata i konflikata koji su nas u to doba svakodnevno pratili.

Neosporna je činjenica da je ovih 30 godina djelovanja Nacionalna zajednica Crnogoraca u Hrvatskoj dala ogroman i nemjerljiv doprinos u prevladavanju tog nesretnog ratnog i poratnog vremena u kojem je trebalo iskazati mnogo strpljenja, mudrosti i razumijevanja za prevladavanjem političkih, psiholoških, gospodarskih te ljudskih problema, te da se u tim i takvim okolnostima otvori stvarni realni proces integracije crnogorske nacionalne manjine u javni, politički i društveni život Republike Hrvatske.

U tom procesu, neovisno o svim izazovima i poteškoćama Nacionalna zajednica Crnogoraca aktivno se uključila u prevladavanje i rješavanje problema koji su u to doba stajali na putu, te bez obzira na njihovu brojnost uspjela uključiti u svoj rad istaknute i priznate crnogorske intelektualce afirmirane u hrvatskom društvu čime je postigla ono što je najbitnije i najvažnije, a to je osim osobne afirmacije, afirmacija Crne Gore i Crnogoraca kao nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

No, moramo istaknuti da je Republika Hrvatska usvajanjem manjinske legislative na jednoj od najviših razina stvorila uvjete u priznavanju prava participacije nacionalnih manjina, kako u javnom, tako i u političkom i društvenom životu, kao jedan od ključnih uvjeta za zaštitu manjina u suvremenoj demokraciji.

To je bio put ka izgradnji participativne demokracije u kojoj učešće manjina u odlučivanjima stvara temelj za ostvarivanje vladavine prava, a odnosi se ne samo na odluke koje su usmjerene na te manjine, nego i na odluke od važnosti za cijelo društvo.

I upravo ta činjenica navodi nas i ukazuje da neprestano sa posebnom osjetljivošću razvijamo i razmatramo položaj nacionalnih manjina i njihovih prava, jer nesagledavanjem i nerješavanjem etničkih problema nažalost još uvijek postoje realne opasnosti za stabilnost država.

I upravo ta činjenica, kao i dinamika društvenih kretanja koje čine živ organizam, te se neprestano mijenjaju pokazatelj su važnosti odnosa prema nacionalnim manjinama.

Ono što je najbitnije da smo u Republici Hrvatskoj stvorili otvoreni prostor analize i sagledavanja tih pitanja, kao i rješenja interakcijskog djelovanja različitih obrazaca, ali obrazaca jednakih šansi, bez prešućivanja i poslušnosti na ravnopravnoj osnovi, jer poslušnost bez kritike i otpora nije stvorena za čovjeka, već za Boga!

Upravo taj obrazac Nacionalna zajednica Crnogoraca maksimalno je operacionalizirala na najbolji mogući način u svom djelovanju, uključivanjem i oživljavanjem Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, kako putem programa ostvarivanja kulturne autonomije, tako i uključivanjem svojih članova u vijeća i predstavnike nacionalnih manjina, koordinacije vijeća nacionalnih manjina, saveza nacionalnih manjina Republike Hrvatske na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini, čime je u potpunosti ostvarila pretpostavke za artikuliranje i rješavanje svih pitanja od važnosti za crnogorsku nacionalnu manjinu u Republici Hrvatskoj, a istovremeno u mnogome doprinijela u stvaranju pozitivnog ozračja i uvjeta za punu suradnju i razvoju bilateralnih odnosa Republike Hrvatske i Crne Gore.

Poštovane dame i gospodo,

Put u Europu na ovim prostorima još uvijek je u izgradnji, on ne traži samo prilagodbu unutrašnjeg poretka europskim standardima, nego osobito izgradnju dobro susjedskih odnosa, te vrijednosti koje prelaze granice država i okvira tradicionalnih odnosa, što podrazumijeva promjene vezane na odbacivanje isključivosti mržnje i osvete.

I u ovom vremenu obilježenom tektonskim promjenama, takoreći biblijskom vremenu svih vrsta pošasti od pandemija, potresa, poplava, sve te promjene prolazi i Crna Gora u provođenju reformi u izgradnji institucija i jačanju vladavine prava po europskim mjerilima na njenom putu prema europskoj uniji, čime odgovorno doprinosi i europskoj sigurnosti, a u čemu ima veliku ulogu i važnost Zajednica Crnogoraca u Hrvatskoj koja doprinosi, pomaže i svjedoči o sposobnosti i mogućnosti oživotvorenja u provođenju europskih vrijednosti.

Moglo bi se još mnogo, mnogo toga reći i istaknuti za ovih 30.godina djelovanja Nacionalne zajednice Crnogoraca, ali mi dopustite da izrazim zahvalnost i iskreno poštovanje Nacionalnoj zajednici Crnogoraca Hrvatske i svim njenim članovima, koji su od prvog dana svog osnivanja dobrovoljno, samozatajno sa puno entuzijazma, u ne baš uvijek lakim okolnostima, uporno i istrajno radili na promicanju razumijevanja i razvoju demokratskog dijaloga, uvažavajući pri tome Hrvatsku stvarnost i identitet, a ujedno afirmirajući i prezentirajući vlastiti.

Posebno se trebamo prisjetiti i zahvaliti doprinosu kako u razvoju Nacionalne zajednice Crnogoraca u Hrvatskoj, tako i u proglašenju crnogorske države i razvoju odnosa između Crne Gore i Hrvatske, nažalost pokojnih prof.em. dr.sc. Veselina Simovića, pok.dr.sc Radomira Pavičevića, prof. dr. Dragana Lalovića, Veljka Bulajića, Dimitrija Popovića, Milke Babović, Danila Ivezića, Dušana Miškovića, kao i svim članovima Nacionalne zajednice i svim dragim prijateljima iz Crne Gore, koji su svojim dijelima doprinijeli razvoju odnosa između Republike Crne Gore i Republike Hrvatske.

Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske će u Savjetu za nacionalne manjine Republike Hrvatske, kao i meni osobno imati uvijek otvorena vrata za svoje konstruktivne prijedloge i programe, dijalog i suradnju.

I na kraju dopustite mi da ovo obraćanje završim riječima kojima sam to učinio na tradicionalnim Lučindanskim susretima 30. listopada ove godine Kralja i Knjaza Nikole I Petrovića Njegoša koji je 1899.godine zapisao na putu za Carigrad „VJERUJEM DA JE SVIJET DOBAR, UGLAVNOM, A TA ME MISAO PODSTIČE DA SE VESELIM ŽIVOTU, ŠTO NAM OSTAJE AKO NE UZMEMO SVIJET SA NJEGOVE DOBRE STRANE!“ U to vjerujem i ja!

ŽIVJELI!